

Smoleński, Władysław

Zbiory artystyczne Kołłątaja w r. 1795

Przegląd Historyczny 15/3, 355-368

1912

Artykuł umieszczony jest w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych, tworzonej przez Muzeum Historii Polski w Warszawie w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego.

Artykuł został opracowany do udostępnienia w Internecie dzięki wsparciu Ministerstwa Nauki i Szkolnictwa Wyższego w ramach dofinansowania działalności upowszechniającej naukę.

Zbiory artystyczne Kołłątaja

w r. 1795.

Po opuszczeniu Krakowa i objęciu w r. 1787 referendaryi litewskiej, Kołłątaj zagospodarował się w Warszawie. Aktem z 25 czerwca r. 1789 sprzedał mu Stanisław Sołtyk, podstoli koronny, „magazyn swój własny na przedmieściu, Szolec zwanem, u ulicy Czerniakowskiej sytuowany, Pasztety zowiący się,.. prawem spadku po księciu biskupie krakowskim, stryju swoim, sobie służący, na gruncie miasta Starej Warszawy stojący...” Nabył go Kołłątaj za 50,000 złp. „z łądem, do brzegu Wisły dotykającym, z domami murowanymi i drewnianymi, z wszelkiem zabudowaniem, ogrodem, oranżeryą, składami, naczyniami, sprzętami magazynowymi i ogrodowymi, t. j. z tem wszystkiem, co w inwentarzu, przez JW. księdza Kajetana Sołtyka, sekretarza wielkiego kor., przy wypuszczeniu w posesyę arendowną IP. Falkowskiemu w r. 1787 podpisanym, znajduje się...” Z posesyi tej, oznaczonej numerem 3007, sąsiadującej z nieruchomością emfiteutyczną Humieckiej, miecznikowej kor., Kołłątaj wnosił do kasy magistrackiej czynszu rocznego 108 zł.¹⁾

W październiku r. 1789 magistrat Starej Warszawy oddał Kołłątajowi i Humieckiej grunt, leżący naprzeciwko ich magazynów na Szolcu, pomiędzy drogą Mokotowską i nadbrzeżem Wisły. Puścił go im na prawie emfiteutycznym na dwadzieścia lat bezpłatnie, z zastrzeżeniem skromnego czynszu przy renowacyi konsensu²⁾.

Dochody z dóbr ziemskich i beneficjów duchownych, oraz zyski z handlu drzewem, którego składy mieściły się w owym „ma-

¹⁾ Akta starej Warszawy, ks. 122, f. 156; ks. 284, f. 162. (Archiwum Główne w Warszawie).

²⁾ Smoleński, Jan Dekiert, str. 34.

gazynie“ na Szolcu, pozwalały Kołłątajowi prowadzić dom dostatni. Jeździł własną kareta. Trzymał kucharza i miał zaopatrzoną piwnicę. Posiadał wartościowe srebra stołowe, porcelanę i szkło. Dawał też folgę swym upodobaniom naukowym i estetycznym, zbierając książki i skamieniałości, kolekcjonując obrazy i sztychy.

Po akcesie Stanisława Augusta do konfederacji targowickiej, Kołłątaj w nocy z 24 na 25 lipca r. 1792 Warszawę opuścił. Wyjeżdżał za granicę z nadzieją rychłego powrotu do kraju. Sądził, że Rosya zgodzi się na projekt osadzenia na tronie polskim wielkiego księcia Konstantego i urządzenie Rzeczypospolitej powierzy Bułhakowowi, ten zaś użyje jego „zręczności przy robotach pocziwych“. Do drugiej połowy września bawił w Alt-Wasser i w Warmbrunn, później w Lipsku. Porozumiewał się ze swym plenipotentem w Warszawie w kwestyi wynajęcia mieszkania na wiosnę r. 1793. „Mnie się zdaje,—pisał w paździeniku r. 1792,—że na zimę stancyi potrzebować nie będę, a jeżeliby jaki nadzwyczajny wypadek zachęcił mnie do powrotu, stanę tymczasem gdziekolwiek“. Dla pomnożenia swych zbiorów naukowych nabył w Dreźnie cenny gabinet mineralogiczny, który kazał wyekspedyować do Warszawy.

Od lipca r. 1793 leczył się w Karlsbadzie, następnie osiadł w Dreźnie. Zamiast wezwania do powrotu, odbierał z kraju wiadomości o klęskach materyalnych: o zaborze przez konfederacyę targowicką jego posiadłości ziemskich i beneficjów duchownych. Trapiiony brakiem gotówki, kazał plenipotentom sprzedawać ruchomości warszawskie, przechowywane na Szolcu i w pałacu miecznikowej Humieckiej¹⁾. „Ile możności pozbywać się tych rzeczy, które lub są popsute, lub mogą przez leżenie lub stanie popsuć się... Upraszam tylko,... aby obrazy moje były w miejscu suchem, dobrze zachowane, bo na to w Polsce nie ma kupca, a nawet nie ma takiego, coby umiał sprzedać. Nadto, ponieważ mam w nich szczególne upodobanie, nie chcę się tych nabytków pozbywać“.

¹⁾ Humiecka, oprócz posesyi emfiteutyecznej na Szolcu, oznaczonej numerem 3006, była właścicielką kamienic: dwóch na Krakowskiem Przedmieściu, przyległych do siebie, zwróconych tyłami do ulicy Koziej; trzeciej na Koziej, sąsiadującej z placem pałacu prymasowskiego. Dwie pierwsze łączył z trzecią ganek, przemurowany przez ulicę Kozią. W r. 1785 wszystkie trzy nieruchomości sprzedała za 11,000 czerw. zł radcy Starej Warszawy Jędrzejowi Rafałowiczowi i jego żonie Ludwicz z Ransonettów, wymówiwszy sobie na dożywocie część kamienicy na Koziej z ogrodem i magazynem. (Akta Starej Warszawy, ks. 116, f. 268).

Po sprzedaniu zapasów drzewa i zastawieniu sreber, przysła konieczność pozbycia się wszystkiego, co pozostało w Warszawie: magazynu na Szolcu, pojazdów, mebli, a nawet ukochanych obrazów. „Jeżeli można,—pisał z Drezna w styczniu r. 1794,—trzebaby potentować, czyby król nie kupił moich obrazów, do czegooby trzeba użyć p. Tokarskiego, obiecawszy mu 100 lub 200 dukatów, ażeby wybrał, oczyścił i poprawiał (poprawiał?) obrazy, któreby sądził zdatne dla króla. Takowe obrazy niechby p. Smuglewicz pod swoim okiem spisać kazał, cenę ich ustanowił... Wiem, że teraz król ma gotowe pieniądze; wiem, że prędzej lubi ekspensować na podobne rzeczy, jak dług zaspokoić. Nie zawadzi zatem potentować jeżeliby się nie udało, szukać komisju, żeby dla ..Imperatorowej, albo dla którego bogatego Moskala one zakupiono. Byłoby i za to jakie kilka tysięcy czerw. złotych“¹⁾.

Wrócił do Warszawy 25 maja r. 1794 i zasiadł w rządzie insurekcyjnym,—w Radzie najwyższej narodowej. Zamieszkał w kamienicy Wasilewskiego na Krakowskim Przedmieściu. Zajęty sprawami publicznymi, nie miał czasu na zaprzątanie się ruchomościami, przechowywanymi na Szolcu i w pałacu Humieckiej.

Uciekając z Warszawy 4 listopada r. 1794, pozostawił wszystko pod opieką domowników. Inwentarz ruchomości, sporządzony przez Antoniego Małaszczczyckiego i Onufrego Koropuskiego, objął zaledwie część tego, co Kołłątaj posiadał w Warszawie, wyjeżdżając z niej za granicę w r. 1792. Obok gabinetu mineralogicznego, zakupionego niedawno w Saksonii, i skamieniałości, które Kołłątaj zbierał z upodobaniem, najcelniejszą pozycję stanowią obrazy, niesprzedane w czasach krytycznych; „bo na to w Polsce nie ma kupca“.

Spis Małaszczczyckiego i Koropuskiego obejmuje przeszło 160 obrazów olejnych, pomiędzy nimi około trzydziestu oryginałów pędzla takich mistrzów, jak: Bassano, Bellini, Bibienna il Vecchio, Borgognone, Bronzino, Caracci, Champaigne, Cortot, Dietrich, Lucatelli, Orizonte, Palma il Vecchio, Pellegrini, Poussin, Rubens, Solimena, Smuglewicz, Tiepolo. Nazwiska niektórych autorów, podane błędnie (Cucary, Andr. des Valtr.), niepodobne są do odgadnięcia.

Inwentarz ruchomości Kołłątaja z r. 1795, wynaleziony w aktach Starej Warszawy (ks. 297, f. 573 — 592), rzuca światło na duszę człowieka, który z nauką i polityką umiał kojarzyć zapał dla sztuki.

WŁADYSŁAW SMOLEŃSKI.

¹⁾ Listy H. K. pisane z emigracyi, wyd. Siemieńskiego. I, 183; II, 123, 187.

Działo się w Warszawie d. 19 miesiąca listopada r. p. 1795.

Podanie dzieła spisanych rzeczy po Kołłątaju.

Do ksiąg etc. osobiście przyszedłszy IP. Ignacy Stawiarski, dzieło spisanych rzeczy, po JW. Kołłątaju pozostałych i pod zabezpieczenie W. Ignacemu Święcickiemu oddanych, przez urząd ławniczy na dniu 16 miesiąca czerwca r. b. uskutkowane i podpisane, na papierze stęplowym ceny grosza srebrnego do wpisania w księgi niniejsze podał osnowy następującej.

Działo się w Warszawie d. 16 miesiąca czerwca r. p. 1795. Urząd ławniczy miasta Warszawy, niżej podpisany, na mocy dekretu sądu wójtowsko-ławniczego miasta tegoż, osnowy następującej.

Działo się w ratuszu miasta Warszawy dnia 3 miesiąca czerwca r. p. 1795. Między JW. Xawerym Uruskim starostą gajewskim, JW. Barbarą z Zapolskich Pniewską podkomorzyną czerską, wdową, ur. Anną Pstrągowską, ur. Anastazją Wenerówną, ur. Waleryanną Pniewską, ur. Głuską, w przyzwoitej z prawa asystencyi czyniącemi, i W. Ignacym Kajetanem Święcickim, jako szlachetnych Wróblewskich małżonków cesyonaryuszem, powodami z jednej przez ur. Feliksa Borakowskiego plenipotentą,—a ur. Antonim Małaszczycykiem i Onufrym Koropuskim, z mocy aresztu pozwanymi i przypowiedającymi się, przez ur. Szymona Kroczeńskiego na terminie z pozwu stawającymi. Sąd ordynaryjny wójtowsko-ławniczy miasta Warszawy. Gdy ur. Małaszczycycki i Koropuski, ze strony powodowej z aresztem rzeczy JW. Kołłątaja zapoznani, specyfikację tychże rzeczy, pod dozorem ich znajdujących się, na piśmie złożyli i na rzetelność spisanych rzeczy tegoż JW. Kołłątaja przysięgę wykonać oświadczają, a strona powodowa, przestając na temże spisaniu, przysięgę, przez ur. Małaszczycyckiego i Koropuskiego wykonać ofiarowaną, onymże deferują,—zaczem rzeczonych ur. Małaszczycyckiego i Koropuskiego do przysięgi dopuszcza na tę rotę: Jako rzeczy wszelkie JW. Kołłątaja własne podług specyfikacji, przez nas na piśmie podanej i podpisanej, istotnie i rzetelnie spisaliśmy, żadnych rzeczy tegoż JW. Kołłątaja własnych nie utailśmy i na pożytek nasz nie obróciliśmy, o żadnych innych rzeczach po Kołłątaju własnych nie wiemy. Którą ażeby w kancelaryi sądu swego na dniu 6 miesiąca i roku bieżących wykonali, nakazuje. A że ur. Małaszczycycki i Koropuski wnoszą, iż dla interesów swoich z Warszawy oddalić się zamyślają i ażeby rzeczy, pod dozorem ich dotąd będące, od nich odebrane były dopraszają się, na czym i strona powodowa przestaje,—przeto W. Ignacemu Kajetanowi Święcickiemu, jako od piszących komparycę powodów umocowanemu plenipotentowi, za przybraniem urzędu ławniczego wykonawczego odebranie rzeczy od nich poleca i takowe do dalszej rezolucyi sądu swego zachowane być przy W. Święcickim ostrzega mocą dekretu niniejszego. Z Protokołu dekretów sądu ordynaryjnego wójtowsko-ławniczego m. Warszawy wydano. A. W. Mianowski JKMci sekretarz, sądowy miasta Warszawy pisarz.

Na miejsca, niżej wyrażone, zeszedłszy i rzeczy następujące podług specyfikacji jako to: pierwszej przez ur. Jana Małaszczycyckiego w magazynie na Szolcu JW. Lanckorońskiego znajdujące się.

Bryka jedna niemiecka popsuta.—Bryka lipska jedna.—Rzemienia

do szorów stare.—Kół starych do pojazdów różnych ośm.—Kół karowych popsutych cztery.—Kół karecianych popsutych różnych dziewięć.—Karowych osi starych cztery.—Kół od wozów różnych popsutych dziesięć.—Kopersztychów maleńkich za szkłem w ramach ordynaryjnych dziewięć.—Portretów okrągłych w ramach wyzłacanych cztery.—Portretów różnych osób pięć kwadratowych, dwa okrągłych dużych w ramach wyzłacanych.—Siedm portretów starych, trzy okrągłych, jeden bez ramów.—Kufel, nieobity skórą, zamknięty, w którym jeden serwis argent plate z czterema flaszeczkami.—Jedna wazka.—Dwie cukierniczki.—Dwie solniczki z porcelany saskiej.—Nóż i widelec do rozbiierania.—Dwie łyżki tortowe gładkie argent plate.—Cztery uszka lakirowane do wazy.—Dwa lichtarzyki małe.—Dwa lichtarze, sabaśniki zwane.—Jeden kałamarz argent plate.—Dwie solniczki.—Dwa spikółce.—Pięć łyżeczek dużych.—Jeden dzwonek.—Jeden imbryczek do herbaty.—Jeden krzyż.—Murlatów sztuk różnych 238.—Murlatów znajdowało się przyaresztowanych sztuk 538, lecz z tych zakupiła deputacya na potrzeby wojska rosyjskiego sztuk 300 po złotych jedenaście, jak świadczy kontrakt, złożony w rękę W. Święcickiego, zapłcenie zaś należytości za też murlaty zostawiła do dalszego rozrządzenia sobie deputacya.—Kareta angielska dobra szafirowa, lakirowana, spód palie, używana. Ta znajduje się w pałacu JW. Humieckiej.—Kareta w reperacyi, bez pasów, u Ignacego Zaiencicza lakiernika, mieszkającego w Warszawie przy ulicy Granicznej, w posesyi szl. Nisza krawca, pod liczbą 969 będącej, sukнем białą, wybitą, taśmami szamerowana. Narożniki odjęte, taflów dwóch brakuje, t. j. jednej z przodu, drugiej w drzwiczkach z lewej strony.

Po których rzeczy, na Szolcu będących, opisaniu do wypisania rzeczy, w pałacu JW. Humieckiej znajdujących się, podług specyfikacyi, przez ur. Onufrego Koropuskiego podanych, jako to:

Pak jedenaście z kruszcami marmurowymi, oznaczona każda z nich porządnym numerem i literami M. B. D. S.¹⁾—Ramy snycerską robotą, wyzłacane, sztuka jedna. Długość tychże pięć ćwierci, szerokości łokieć jeden.—Ramów sztuk pięć snycerską robotą, wyzłacane, tychże długości pięć ćwierci, szerokości pięć ćwierci.—Rama jedna snycerską robotą, wyzłacana, długości łokci dwa, szerokości łokci półtora.—Ramów dużych sztuk dwie snycerską robotą, niepozłacane, długości łokci cztery, szerokości półtrzecia.—Ramów snycerską robotą niepozłacanych sztuk trzy, długości tychże pięć ćwierci, szerokości łokieć.—Ramek małych ordynaryjnych sztuk pięć.—Mapy różne krajowe i zagraniczne, paka jedna.—Puzderko czarne z perłowej macicy do gry ze sztonami, jedno.—Skrzynezek drewnianych trzy ze sztonami kościanymi do gry.—Marmurków do papieru przyciskania sztuk siedm.—Kałamarz i piasecz-

¹⁾ Paki te wagi 85½ cetnarów zawierały gabinet mineralogiczny, zakupiony w r. 1792 w Dreźnie u Gotlieba Pötschen. Zbiór składał się z przeszło sześciu tysięcy sztuk; osobliwością jego były liczne i bardzo wielkie labradory. W r. 1803 Kołłataj ofiarował go Czackiemu dla liceum krzemienieckiego. (Listy H. K. pisane z emigracyi, wyd. Siemińskiego. I. 63, 68, 75, 113, 146.—X. H. K. korespondencya listowna z T. Czackim, wyd. Kojśiewiczza. II, 217, 344, 353; III, 99, 100).

niczka, kamienne oboje.—Kołnierzyków na szyję księżych sztuk 52.—Galka kamienna jedna.—Sprzączek do trzewików srebrnych para jedna.—Kaganek mosiężny nocny stołowy jeden.—Lichtarz mosiężny nocny.—Pieczęć mosiężna jedna.—Selwetka mała czarna w rameczkach jedna.—Pochwy i gifes bez żelaza proste jedne.—Błaszka mosiężna jedna.—Od seryngi rurka cynowa i spód blaszany.—Zwierciadło od gotowalni w ramkach jedno.—Ornat bladuróżowy, kitajką podszyty, jeden.—Firanek niebieskich sukiennych dwie.—Sukno białe na podłogę od ubierania jedno.—Sukna szarego nowego łokci siedm i pół.—Dywanik z gabinetu w sztucznych sześciu, jeden.—Firanek rasowa zielona jedna.—Firanki nicianej białej łokci sześć.—Róg do wzuwania trzewików jeden.—Łokieć dębowy zwyczajny jeden.—Książek rejestrowych, w papier oprawnych, dwie.—Nr I paka, w której się znajduje kopiersztychów sztuk 22, landszaftów sztuk dwie, obraz św. Józefa z Najświętszą Panną sztuka jedna. — Nr II paka ze zwierciadłem wielkim bez ramów, sztuka jedna.—Nr III paka ze szkłem angielskiem stołowym, w której się znajduje butelek na wodę większych sztuk 27. Butelek mniejszych na wino sztuk 29. Kieliszków dużych z postumentami sztuk 20. Kieliszków dużych z okrągłemi denkami sztuk 32. Nr IV paka z różnymi drobiazgami, jako to: kolekcji skrzynek dwie.—Skrzynka jedna z różnymi rzeczami żelaznymi stolarskimi, statkami różnymi, jedna.—Kalamarz marmurowy jeden.—Portretów małych marmurowych sztuk pięć — Tabliców do pisanja marmurowych sztuk dwie.—Tabliczek marmurowych z wykładem domów i miast cztery.—Kolekcya trzecia niecała jedna.—Skrzyneczka z instrumentami geometrycznymi jedna.—Tobakierka z bukszpanu z tyżeczką, sztuka jedna.—Kawałek rośliny skamieniałej jeden.—Sztuczka mała z kruszcu jedna.—Skorupek ślimakowych skamieniałych sztuk pięć.—Tabliczka żółto-kamienna mała, jedna.—Kopiersztychów różnych marmurowych małych sztuk 17.—Muszlów otwartych skamieniałych sztuk pięć.—Kwiat w koszyku skamieniały jeden.—Kwiatów ostu skamieniałych dwa.—Dziewięć tabliczek w różnych gatunkach drzew.—Koszyk, ze słomy pleciony, z kwiatami skamieniałymi jeden.—Lichtarz blaszany z rurką szklaną niebieską, jeden.—Szyszków dwie, jedna skamieniała, druga naturalna.—Skorupki dwie skamieniałe.—Okruchy zepsutych sztuk skamieniałych.—Paczka mała jedna.—Osoba na gipsie mała jedna.—Paczka z trzema blaszkami i kłódeczką z zameczkiem, sztuk pięć.—Roślina drzewa skamieniała jedna.—Bukiet z kwiatów skamieniały jeden.—Kwiatek odmiennej rośliny skamieniały, sztuka jedna.—Drzewo z kwiatem skamieniałe jedno.—Drzewo roślina skamieniała jedna.—Miseczka z aspisu tłomaczona (s.) jedna.—Kamyków drobnych różnych 38.—Koszyk z kwiatami skamieniały jeden.—Sztuka owocu do zerwania, skamieniała, jedna.—Bukiet kwiatów skamieniały jeden.—Koszyk z kwiatami skamieniały jeden.—Sztuka jakiejś rośliny skamieniałej jedna.—Głowa skamieniała jedna.—Sprzączek stalowych para jedna.—Dzwonków dwa. — Cyfra blaszana postyljońska jedna.—Nr V paka z portretami, jako to: Głowa Najśw. Panny Maryi jedna.—Głowa św. Jana na misie jedna.—Obraz z Tycyana jeden.—Portret dziecięcia z papugą w ramach wyślaczanych jeden.—Portret damski jeden.—Portret wazon kamienny jeden.—Portret rys. epitaphium króla Jana w ramach drewnianych jeden.—Portret: dwie sztuki

fruktów mozaikowych.—Dwie sztuki kamienne z landszaftami.—Portret naturalny chłopców jeden.—Portret Żydów jeden.—W piwnicy wina węgierskiego antałów pięć.—Wina tegoż beczek trzy.—Wina węgierskiego krajowego nadpsutego butelek sześćdziesiąt.

Obrazy.

1. Obraz Maryi Panny w ramach złożonych. Aniołowie unoszą Ją na obłokach, a Bóg Ojciec i Syn boży wkładają na Jej głowę koronę. Oryginał malowany na miedzi przez Rubensa, miary więcej pół łokcia.

2. Obraz ś. Jana Chrzciciela w ramach złożonych, reprezentujący tegoż świętego na puszcy, w skale siedzącego. Oryginał miary łokcia, malowany na miedzi przez Bronzy w r. 1591¹⁾.

3. Obraz Maryi Panny w ramach złożonych, siedzącej na miesiącu, trzymającej na ręku dziecię Chrystusa. Oryginał miary łokciowej, malowany na miedzi przez tegoż autora.

4. Obraz, reprezentujący Maryę Panne, ś. Józefa i Chrystusa Pana małego, bawiącego się z ś. Janem Chrzcicielem, w ramach złożonych. Oryginał miary łokciowej, malowany na miedzi przez Jana Bellino²⁾.

5-to et 6-o. Dwa landszaftiki w ramach czarnych z listewkami złożonemi, reprezentujące widoki promenady mokotowskiej, miary dwucwierzciowej.

7. Obraz Panny Maryi Bolesnej w ramach czarnych z listewką złożoną, malowany na płótnie, miary pięććwierzciowej.

8. Obraz w ramach czarnych, reprezentujący widok Krzeszowic, przechodzącego się paulina ks. Brzezińskiego, z jego prawdziwym portretem, Teresę Greczynkę księżnej marszałkowej i ubogiego, jałmużny zebrzącego. Oryginał miary pięććwierzciowej, malowany przez Fran. Smuglewicza na płótnie.

9. Obraz takież miary, reprezentujący widok promenady krzeszowickiej, a w niej siedzących Żydów. Oryginał, malowany na płótnie przez tegoż F. Smuglewicza.

10. Obraz w ramach czarnych tejże miary, reprezentujący chłopców lubelskich idących, malowany na płótnie przez F. Smuglewicza.

11. Obraz w takichże ramach i tejże miary, reprezentujący chłopca lubelskiego, siedzącego w pośród swojej familii i cieszącego syna swego. Oryginał tejże ręki na płótnie.

12. Obraz, reprezentujący matkę z dziećciem w figurach wielkości naturalnej, w ramach złożonych. Oryginał przez Rubensa, na płótnie malowany, wielkości na długość łokci 3, na szerokość łokci $2\frac{1}{4}$.

13. Obraz, reprezentujący ś. Filipa apostoła, który chrzci eunucha królowej Etiopii, w ramach złożonych. Oryginał przez Tiepolego³⁾, malowany na płótnie, wielkości na długość łokci $2\frac{3}{4}$, na szerokość łokci $2\frac{1}{4}$.

1) Bronzino † 1572. Data, podana w inwentarzu, jest mylną.

2) Giacomo Bellini † 1470.

3) Tiepolo † 1770.

14. Obraz zdjęcia z krzyża i złożenia do grobu Chrystusa Pana, reprezentujący Maryę Pannę Bolesną, ś. Jana apostoła, Józefa ab Arimathea i ś. Magdalenę, w ramach złożonych. Oryginał przez Anibala Carociego¹⁾, malowany na płótnie, długości łokci $1\frac{3}{4}$, szerokości łokci $2\frac{3}{8}$.

15. Obraz, reprezentujący Maryę Pannę z dziećciem Chrystusem, ś. Jana Chrzyciela i ś. Sebestyana, w ramach złożonych. Oryginał przez Palma Wechio²⁾, malowany na drzewie. Długości łokci 2, szerokości łokci $3\frac{3}{8}$.

16. Obraz, reprezentujący ofiarę Eneasza, którą czynił bogom podziemnym, a podczas której pokazała mu się Sibilla Cumana. Oryginał Piotra du Cortona³⁾ na płótnie, w ramach złożonych. Długości łokci $3\frac{1}{8}$, szerokości łokci 4.

17. Obraz, reprezentujący Pirrusa i Polixenę. Oryginał przez Champagna⁴⁾, na płótnie malowany, w ramach złożonych. Wielki na długość łokci $3\frac{1}{8}$, na szerokość łokci $3\frac{3}{4}$.

18. Obraz, reprezentujący Bambocyatę Włoszkę. Oryginał del Bassano, w ramach pozłacanych, na płótnie malowany. Wielki na długość łokci $1\frac{1}{2}$, na szerokość $1\frac{1}{4}$.

19. Portret głowy flamanckiej, oryginał ze szkoły Wandyka, na drzewie malowany, w ramach pozłacanych. Wielki na długość łokci $1\frac{1}{9}$, na szerokość łok. 1.

20. Weduta, reprezentująca pokazanie się Boskie Mojżeszowi w krzaku gorejącym. Oryginał przez Puzyna⁵⁾, malowany na płótnie.

Numer
czar- czer-
ny wony

Z drugiego rejestru.

1. — Obraz Eskulapiusza wysokości łokci dwa, cali $16\frac{1}{2}$, szerokości łokci 3, cali 14, bez ram, malowany przez Piotra du Cortona.
2. — Obraz, reprezentujący P. Jezusa, poznanego przez apostołów przy łamaniu chleba, malowany na płótnie, w ramach drewnianych, na długość łokci 3 i cali 4, na szerokość łokci 2 i cali 8.
- 3.—108. Landszaft stary, reprezentujący ptaki, na płótnie malowany, bez ram. Na długość łokci $2\frac{3}{5}$, na szerokość łokci 2.
- 4.— 70. Landszaft, okazujący widok rozłożystych drzew, skały i jadących między drzewami ludzi, na płótnie malowany. Na długość łokci 2 i cali 4, na szerokość łokieć 1, cali 19, w ramach drewnianych. Oryginał przez Orydzontego⁶⁾.
5. — Obraz Lota upojonego z córkami, na płótnie malowany. Na długość łokieć 1, cali 20, na szerokość łokci 2 i cali 8, w ramach drewnianych. Przez Piotra du Cortona.
- 6.— 31. Obraz tejże wielkości w ramach drewnianych Lota z cór-

¹⁾ Caracci † 1609.

²⁾ Palma il Vecchio † 1560.

³⁾ Piotr da Cortona † 1669.

⁴⁾ Champagne † 1674.

⁵⁾ Poussin † 1675.

⁶⁾ Orizonte (Julius Franciscus van Bloemen) † 1748.

- kami, z których jedna podaje kubek z napojem drugiej. Ze szkoły Piotra du Cortona.
- 6.— 79. Obraz ś. Katarzyny, malowany na drzewie, w ramach na długość ćwierci 3, na szerokość łokci 2 i cali 3, przez Cu-carego (?).
- 7.— 85. Landszafcik mały w rameczkach ordynaryjnych drewnianych, reprezentujący dom stary z basztą między drzewami. Na długość ćwierć 1, na szerokość ćwierć 1 $\frac{1}{2}$.
7. — Obraz Katona, rozdzierającego sobie wnętrzności, bez ram. Wysokości łokieć 1, cali 15, szerokości łokci 2, cali 6.
- 8.— 86. Landszafcik tej miary, co pod nr. 7 i 85, okazujący widok drzew starodawnych z gałęziami i ludźmi między niemi.
- 8.—101. Landszafcik bez ram, reprezentujący widok wysp i skał na morzu i na nich ludzi, malowany na płótnie. Na długość łokieć 1, cali 20, na szerokość łokci 2, cali 2.
- 9.—136. Obraz tejże miary, co landszafcik powyższy, bez ram, reprezentujący Andromedę, do skały przykutą.
- 10.—119. Obraz mały ś. Piotra, malowany na drewnie w owal, miary pół łokcia, bez ram.
- 10.— 4. Obraz, reprezentujący Senekę w wannie z uchodzącą go krwią, malowany na płótnie, bez ram. Na długość łokci 2 i ćwierć, na szerokość łokieć 1, ćwierci 2 $\frac{1}{2}$.
- 11.— 10. Sybilla, podpierająca ręką twarz. Obraz na płótnie na długość łokci 2 i ćwierć, na szerokość łokieć 1, ćwierci 2.
- 12.— 26. Sybilla Persica. Obraz, malowany na płótnie, na długość łokci 2 i ćwierć, na szerokość łokieć 1, ćwierci 2.
- 13.— 27. Obraz tejże miary w ramach ś. Cecylii.
- 14.— 17. Obraz tejże miary córki Heroda z uciętą głową ś. Jana.
- 15.—111. Obraz, reprezentujący Wenus z napisem: Genus unde latinum, malowany na płótnie, na długość łokieć jeden, cali 30, na szerokość łokieć 1, cali 14.
- 16.—109. Obraz, reprezentujący Herkulesa i Wenus, tejże wielkości, co pierwszy, bez ram.
- 17.— 41. Landszafcik z widokiem drzew rozłożystych i skał i pasterzów między niemi przy bydle i owcach, na płótnie, w ramach drewnianych. Na długość łokieć 1, cali 7, na szerokość łokieć 1, cali 20.
- 18.— 36. Rzymianka, karmiąca ojca piersiami w więzieniu. Obraz na płótnie w ramach drewnianych. Na długość łokieć 1, cali 20, na szerokość łokieć 1, cali 7.
- 19.— 7. Obraz Machiavela, rozmawiającego z Syxtusem, na płótnie. Na długość łokci 2, na szerokość łok... cali 20.
- 20.— 33. Matka Najświętsza, omdlewająca na ręku niewiast, i Pan Jezus, siedzący, o Jej rękę oparty. Niewiasta jedna wyjmuje rękę P. Jezusa do całowania. Bez ram, na długość łokieć 1, cali 20, na szerokość łokieć 1, cali 6.
- 21.—135. Obraz stary z widokiem fruktów, bez ram, na płótnie malowany. Na długość łokieć 1, cali 18, na szerokość łokieć 1, cali 4.
- 22.—133. Tejże miary obraz drugi z widokiem fruktów, bez ram.

- 23.— 13. Obraz z widokiem winogron, arbuzów i innych fruktów, na płótnie. Na długość łokieć 1, cali 4, na szerokość łokieć jeden, cali 20.
- 24.— 45. Landszaft fruktów, bez ram, na płótnie, wysokości łokieć 1, cali 5, szerokości łokieć 1, cali 15.
- 25.— 126. Landszaft z widokiem basztów pod miastem, drzew różnych i ludzi przechodzących się, na płótnie. Na długość łokieć 1, cali 5, na szerokość łokieć 1, cali 20.
- 26.— 3. Landszaft ruderów, bez ram, na płótnie malowany. Wysokości łokieć 1, cali..., szerokości łokieć 1, cali 15.
- 27.— 48. Landszaft, reprezentujący pasterza starego, siedzącego pod drzewem, przy nim pies, tudzież widok baranów, spoczywających pod chłodem drzew. Na długość łokieć 1, cali 8, na szerokość cali 30. W ramach ordynaryjnych drewnianych, na płótnie.
- 28.— 46. Też miary landszaft, reprezentujący pasterza z baranami pod drzewami, w ramach drewnianych.
- 29.— 28. Landszaft stary z widokiem fruktów, bez ram. Na długość łokieć 1, na szerokość łokieć 1, cali sześć; na płótnie.
- 30.— 15. Landszaft fruktów teź samej miary, co i powyższy landszaft.
- 31.— 29. Landszaft stary z widokiem fruktów, bez ram, tej samej wielkości.
- 32.— 11. Landszaft stary fruktów, teź miary, co pierwsze.
- 33.— 59. Obraz Matki Najświętszej z Panem Jezusem na ręku i ś. Ignacego Lojoli, malowany na płótnie, w ramach drewnianych, na długość łokieć jeden, cali 17, na szerokość łokci 2, cali 6, przez Solimena¹⁾.
- 34.— 98. Obraz ś. Józefa, piastującego Pana Jezusa, malowany na płótnie, na długość łokieć 1, cali 7, na szerokość łokieć 1, bez ram. Pelegriniego²⁾.
- 35.— 30. Landszaft z widokiem ruderów, na płótnie malowany, na długość cali 30, na szerokość łokieć 1, cali 4.
- 38.— 102. Obraz stary ś. Benedykta na płótnie, bez ram. Na długość ćwierci 3, na szerokość łokieć 1.
- 39.— 95. Obraz mały Najświętszej Panny modlącej się, na płótnie, w ramach. Na długość łokieć 1, na szerokość cali 25.
- 40.— 127. Portret biskupa polskiego, bez ram, na płótnie. Na długość łokieć 1, na szerokość cali 27.
- 41.— 9. Też miary portret Sołtyka, biskupa krakowskiego.
- 42.— 12. Też miary portret biskupa Załuskiego, bez ram.
- 43.— 72. Portret Hozjusza kardynała, teź miary.
- 44.— 6. Portret kardynała Radziejowskiego, teź miary.
- 46.— 18. Portret księdza z krzyżami w koszuli w miejscu kołnierza, teź miary.
- 47.— 16. Portret księdza, z psem bawiącego się. Wysokości łokieć 1, szerokości cali 17.

1) Francesco Solimena † 1657.

2) Pellegrini.

49. — Andromeda przykuta, strachająca się smoka, na płótnie malowany obraz, bez ram. Na długość łokieć 1, na szerokość cali 26.
- 52.— 22. Landszaft bez ram, na płótnie, reprezentujący Holenderkę, gotującą w kotłach, i dwóch mężczyzn, odbywających kuchenną posługę. Na długość cali 22, na szerokość cali 26.
- 53.— 23. Landszaft tejże miary, bez ram, reprezentujący Holendrów przy nakrytym stole i przy muzyce, na boku grającej.
- 54.— 42. Landszaft Flamanetu, na płótnie, w ramach ordynaryjnych, reprezentujący kobietę, która ujmuje za ramię mężczyznę uciekającego. Na długość cali 25, na szerokość cali 20.
- 55.— 40. Landszaft, reprezentujący kowala, kującego konia białego Turkowi. Na długość łok... cali 23, na szerokość cali 20.
- 56.— 39. Landszaft mały z kwiatów, malowany na płótnie. Na długość cali 20, na szerokość cali 25.
- 57.— 38. Drugi takiż landszaft.
- 58.— 78. Tejże miary landszaft fruktów i widoku fontanny, w ramach ordynaryjnych.
- 59.— 80. Drugi takiż landszaft fruktów, bez ram.
- 60.— 21. Obraz głowy starca. Wysokości cali 17, szerokości cali 15 $\frac{1}{2}$.
- 61.— 88. Obraz mały, reprezentujący twarz starca, malowany na płótnie, bez ram. Na długość cali 18, na szerokość cali 14.
- 62.— 94. Landszaft, reprezentujący profil miasta i drzew koło niego, tudzież dwóch ludzi nad wodą z podrywkami od ryb łapania, na płótnie, w ramach ordynaryjnych. Na długość cali 12, na szerokość cali 22.
- 63.— 92. Podobnyż landszaft z profilem miasta i drzew, tudzież okazujący dwóch ludzi, idących na ryby z wędkami.
- 64.— 84. Landszaft architektury pałacu. Na długość ćwierci 2, na szerokość ćwierć jedna i pół.
- 65.— 83. Tejże miary landszaft architektury w innym planie, w ramach ordynaryjnych.
- 66.— 43. Merkuryusz, obraz malowany na płótnie. Na długość cali 12, na szerokość cali 16.
- 67.— 120. Tejże miary obraz Apolla, na płótnie, bez ram.
- 68.— 44. Obraz mały tejże miary figury niewieściej, tyłem obróconej, siedzącej.
- 69.— 118. Charitas, widok niewiasty, trzymającej dziecię jedno na rękę, a drugie obok niego niżej przy sobie, tej miary, co poprzedzająca, na płótnie obraz stary.
- 70.— 56. Obraz, reprezentujący praczkę, w ramach pozłacanych, czworograniasty w owalu. Wysokości cali 10, szerokości cali 13 $\frac{1}{2}$, ze szkoły Lukatellogo¹⁾.
- 71.— 57. Obraz podobnej wielkości z reprezentacją trzech figur, w takichże ramach pozłacanych, przez tegoż.
- 72.— Obraz, reprezentujący jednego człeka, leżącego wśród drzew, któren drugiemu, przychodzącemu do niego z prośbą, wska-

¹⁾ Lucatelli v. Locatelli.

- zuje w górę ręką; w ramach ordynaryjnych, na płótnie. Na długość cali 17, na szerokość cali 22.
- 73.—103. Landszaft, reprezentujący mężczyznę, siedzącego wśród drzew, a przy nim kobietę, mówiącą i wskazującą ręką na starca, przychodzącego do nich z prośbą. W ramach ordynaryjnych, na długość cali 15, na szerokość cali 22.
- 74.—63. Pulcinella, obraz mały na płótnie w ramach ordynaryjnych. Na długość cali 15, na szerokość cali 10.
- 75.—81. Landszafcik mały fruktów winogron, arbuźów rozkrojonych i jabłek, na płótnie. Na długość cali 10, na szerokość cali 14.
- 76.—82. Drugi taki landszafcik, tejże miary.
- 77.—90. Obraz Najświętszej Panny z dziećciem, siedzącej na skale, i ś. Józefa. Na długość ćwierci 2, na szerokość cali 10, w ramach drewnianych, ze szkoły włoskiej.
- 79.—89. Obraz mały Najświętszej Panny z przyciśnionemi na krzyż rękami do piersi, w ramach drewnianych. Na długość cali 16, na szerokość cali 12.
- 80.—75. Landszaft, reprezentujący kaskadę w skale. Na długość cali 18, na szerokość cali 20.
- 82.—104. Kot na pulpicie, obraz w ramach drewnianych, na płótnie. Na długość łokieć 1, cali 7, na szerokość łokieć 1, cali 15.
- 6.—93. Obraz, reprezentujący anioła, oznajmującego pastuszkom narodzenie Chrystusa Pana. Na wysokość cali 10, na szerokość cali 13, malowany przez Borgognona¹⁾.

Obrazy, numerem samym czerwonym oznaczone.

5. Portret rektora krakowskiego. Na długość łokieć 1, na szerokości ćwierci 3, bez ram.
8. Tejże miary portret jednego akademika, w ramach drewnianych.
19. Tejże miary portret X. Hołowczyca.
24. Westalka z sitem, obraz na płótnie, bez ram. Na długość łokieć 1, cali 4, na szerokość łokieć 1.
25. Anibal, obraz na płótnie, bez ram. Na długość łokieć jeden, na szerokość ćwierci 3.
32. Landszaft z widokiem ruderów, na płótnie malowany, w ramach ordynaryjnych. Na długość łokieć 1, cali 12, na szerokość łokieć 1, przez Bibieniego²⁾.
34. Drugi takiż landszaft ruderów z wazonem przez Bibieniego.
47. Obraz Matki Najświętszej z Panem Jezusem, chwytającym się za szyję Matki, w figurze stojącej. Na płótnie, w ramach pozłacanych. Na długość łokieć 1, cali 20, na szerokość łokieć 1, ćwierć 1. Oryginał Andr. des Valtr. (?).
52. Coriolanus, na płótnie, bez ram. Na długość łokieć 1, na szerokość łokieć 1.
54. Portret papieża teraźniejszego Piusa VI, w ramach drewnianych. Na długość łokieć 1, cali 4, na szerokość ćwierci 3, cali 6.

¹⁾ Borgognone.

²⁾ Bibienna il Vecchio † 1665.

55. Portret księcia prymasa, z ramami drewnianymi. Na długość łokieć 1, cali 2, na szerokość ćwierci 3, cali 3.
61. Portret papieża z brodą, bez ram, na płótnie. Na długość ćwierci 3, na szerokość ćwierci $2\frac{1}{2}$.
62. Obraz z osobą jakiegoś starca, na płótnie. Na długość ćwierci 3, na szerokość ćwierci 2, cali 2.
69. Tamar, obraz malowany na płótnie, bez ram. Na długość łokieć jeden, na szerokość ćwierci 3.
71. Jakób, pokazujący suknię Beniamina. Obraz malowany na płótnie. Na długość łokieć 1, cali 1, na szerokość ćwierci 3 i cal 1, bez ram.
73. Portret księcia biskupa Szembeka. Na długość łokieć 1, na szerokość ćwierci 3.
- 74.) Dwa landszafty skał i drzew, na płótnie. Każdy na długość cali 20,
76.) na szerokość łokieć 1, ćwierć 1.
96. Obraz trzech królów, w ramach połączonych. Na długość łokieć 1, na szerokość ćwierci 3.
91. Alexander, słuchający wieszczby. Obraz, na płótnie malowany, w ramach drewnianych. Na długość łokci 3, ćwierci $3\frac{1}{2}$, na szerokość łokci 2.
Drugi obraz tejże samej miary i z takimiż ramami, Alexandra wojsko skazującego.
97. Obraz wielki, na płótnie malowany, w ramach drewnianych, ś. Heronima. Wysokości łokci 3, cali 17, szerokości łokci 2, cali 11.
106. Obraz, na blasze malowany, z ramkami drewnianymi, reprezentujący chłopca z makaronami.
107. Matka Najświętsza z rękami, przyciśnionymi na krzyż do piersi. Obraz w dużej figurze, na płótnie malowany. Na długość łokci 3, na szerokość łokieć 1, ćwierci 2, cali 2, bez ramów.
114. Portret królewski. Na długość łokieć 1, cali 4, na szerokość ćwierci 3, cali 6.
122. Portret jakiegoś księdza. Na długość łokieć 1, na szerokość ćwierci 3, bez ram.
Pięć obrazów, reprezentujących mieszczan krakowskich, którzy razem byli i w urzędach ziemskich, w owal. Na długość łokieć 1, cali 2, na szerokość cali 30.
138. Obraz, reprezentujący osobę, dłubiącą w podeszwie nogi, na płótnie, bez ram. Na długość łokci 2, ćwierci 2, na szerokość łokieć 1, ćwierci 2 i cal 1.
Matka, córkę swoją w klasztorze nawiedzająca, w ramach złożonych. Bez numeru.
Zdjęcie Pana Jezusa z krzyża do grobu, na drewnie malowany, bez numeru.
Portret kanonika pod nr. 116.
Portret Massalskiego biskupa, bez numeru.
Landszafcik z widokiem drzew i figur. Wysokości cali 15, szerokości cali 13, w ramach złożonych, bez numeru.

Obraz w ramach pozłacanych ś. Franciszka z krzyżem. Wysokości cali 26, szerokości cali 15. Przez Dytrycha¹⁾.

Obraz tejeż miary ś. Onufrego na pustyni, przez tegoż autora.

Obraz, reprezentujący Samsona, rozrywającego lwa. Wysokości cali 26^{1/2}, w ramach złoconych, przez Puzyna²⁾.

Po którym wyżej opisanych rzeczy opisaniu, takowe stosownie do obmowy dekretu sądu wójtowsko-ławniczego miasta tego, wyżej wypisanego, pod zabezpieczeniem W. Świącickiego zostawiliśmy. Dan, jako wyżej. Kajetan Reszczyński Ł. M. W. m. p. Andrzej Kalinowski sądu W. Ł. M. War. V. Regent. Oryginał podawający nazad do siebie odebrał i z odebranego urząd niniejszy pokwitował *Ignacy Stawiarski*.

¹⁾ Dietrich.

²⁾ Poussin.